

Farmaceutische coschappen voor studenten van de nieuwe Leidse Master Farmacie

Achtergrond

De nieuwe masteropleiding Farmacie aan de Universiteit van Leiden heeft als doel apothekers op te leiden die de rol vervullen van zorgverlener, medebehandelaar én geneesmiddelenexpert.

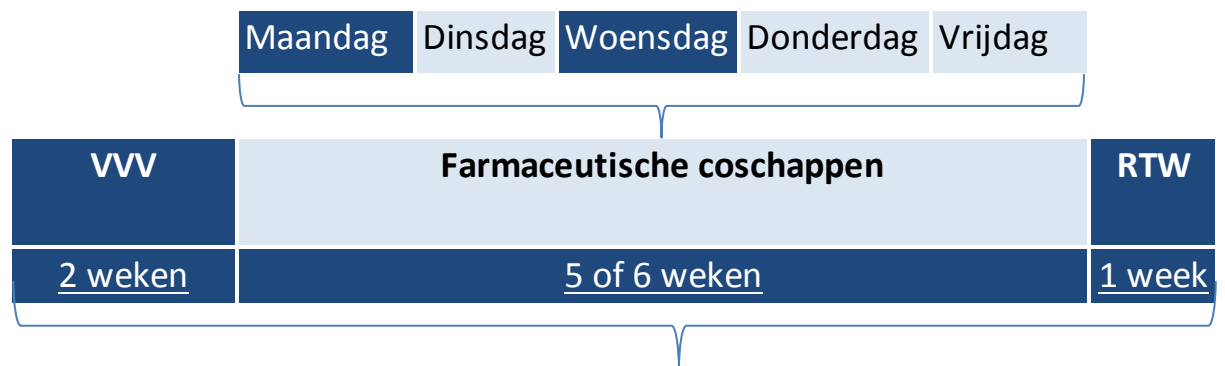
Om deze patiëntgerichte en praktijkgerichte apotheker op te leiden is gekozen voor *experience-based learning* in de vorm van farmaceutische coschappen. Hierdoor maken de studenten als coassistenten Farmacie vanaf het begin van de masteropleiding deel uit van de praktijk. *Experience-based learning* vraagt om een specifieke opzet van het curriculum: voorbereidende theoretische weken gevolgd door praktijkweken met praktijkopdrachten en gestructureerde reflectie. Deze opzet vraagt om actieve participatie van studenten, coschapbegeleiders en docenten.

Opzet curriculum met coschappen

Het curriculum van de Leidse Master Farmacie is opgebouwd rondom verschillende medische thema's. Ieder thema start met twee weken cursorisch onderwijs, gevolgd door vijf of zes weken farmaceutische

coschappen in de openbare, poliklinische of ziekenhuisapothek.

De farmaceutische coschappen zijn opgebouwd uit drie praktijkdagen en twee cursorische onderwijsdagen met reflectie en verdieping van opgedane kennis.

Jaar 1	MT1 Kleine Kwalen	MT2 Hart- en Vaatziekten	MT3 Ouderen	MT4 Gezin en Geneesmiddel	MT5 Infectieziekten en Immunologie
	Openbare apotheek (I)			Poliklinische apotheek	Ziekenhuisapothek (I)
Jaar 2	MT6 Acute en Intensieve Ziekenhuisapothek (I)	MT7 Centraal Zenuwstelsel	MT8 Oncologie	MT9 Chronische Ziekten	Onderzoeksvoorstel
	Ziekenhuisapothek (II)			Openbare apotheek (II)	
Jaar 3	Wetenschappelijk project en masterscriptie			Vrije Keuzeruimte	Semi-apotheker coschap

Quotes

"Als ik het geneesmiddel in mijn handen heb, onthoud ik het veel beter dan als ik alleen de naam lees in de boeken."

"Ik heb de interactie gesignaleerd bij een échte patiënt."

"Meelopen met andere zorgverleners: onmisbare ervaring"

"Het begeleiden van een coassistent kost me meer tijd dan ik had verwacht."

"Ik kan de opgedane kennis en vaardigheden zoals consultvoering meteen toepassen in de praktijk."

"De studenten staan direct in de apotheek en leren vanuit ervaring. Het is heel goed om vanaf het begin van de studie theorie en praktijk te combineren."

Actieve rol van coschapbegeleiders en docenten

Het leren is de taak van de student. Het aanbieden van een omgeving waarin effectief geleerd kan worden is de taak van de opleiding én de coschapbegeleider.

Voorafgaand aan de coschappen zijn coschapbegeleiders geïnformeerd over de opzet van het curriculum en de verwachtingen van hun actieve rol in begeleiding. Daarnaast is men geschoold in het geven en ontvangen van feedback. Tijdens de coschappen organiseert de opleiding bijeenkomsten voor coschapbegeleiders om ervaringen te delen en te helpen het leerklimaat te optimaliseren.

Op de cursorische onderwijsdagen in de coschapweken wisselen de coassistenten ervaringen uit en reflecteren ze op de praktijk. Docenten stimuleren het uitwisselen van ervaringen en helpen te komen tot een constructieve reflectie.

Quotes

"Door samen met de groep de praktijkopdrachten en ervaringen te bespreken krijg ik meer inzicht en tips die ik zelf meteen in de praktijk kan toepassen."

"De coassistent is opdrachtgericht aan het werken en de opdrachten kosten haar veel tijd."

"Het uitwisselen van elkaars wekelijkse ervaringen geeft mij een idee over de verschillen en overeenkomsten in de coschapapotheken."

"De opdrachten en de reflectie helpen mij om kritischer naar de apotheek te kijken. Anders zou ik alles zo hebben aangenomen."

Praktijkopdrachten en -reflectie

Door de studenten gecontroleerd in situaties te brengen die de student nog niet beheerst en de reflectie daarop te stimuleren, wordt het leerproces gefaciliteerd.

Iedere week moeten de studenten een aantal praktijkopdrachten uitvoeren en feedback op uitgevoerde taken verzamelen in een digitaal portfolio. Op de cursorische onderwijsdagen in de coschapweken wisselen de coassistenten ervaringen uit en reflecteren ze op de praktijk. De student vergelijkt de verworven theoretische achtergrond met de actuele situatie in de praktijk. De studenten stimuleren de reflectie door elkaar te bevragen en elkaars mening aan te vullen, te versterken en te bediscussiëren.

Scan de QR-code voor een korte film over de Master Farmacie!

Referenties

Dornan, T., Tan, N., Boshuizen, H. et al. Adv in Health Sci Educ (2014)
O'Brien, B., Bachhuber, M. et al. Acad Med. (2016) Epub ahead of print